

325451

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA IN KOOPERANTOV PERUTNINA PTUJ / LETO XIII. / ŠTEVILKA 3 / JUNIJ 1989

Nekateri vtisi s strokovnega seminarja

Priloge na službeno potovanje preko firme Monsanto so se pričele mnogo pred realizacijo potovanja. Najprej je bilo potrebno urediti prijavo pri Monsanto. Potem sem si moral urediti vizum, da sem lahko prišel v Grčijo — deželo turizma.

Potoval sem z letalom iz Maribora do Beograda preko Rima v Atene. Po prihodu na atensko letališče smo se morali pred carino razvrstiti v tri kolone. V prvi so bili predstavniki EGS, ki so samo šli skozi, v drugi koloni so bili predstavniki držav, katerih državljani ne rabijo za prestop v Grčijo vizumov, v tretji pa smo bili vsi ostali, ki ob vstopu v Grčijo rabimo vizume. Prvi dve koloni sta bili takoj mimo, le naša je šla zelo počasi, kajti cariniki in policaj so vsakega potnika pregledali in preverili, če je vse po predpisih. Toda tudi tu smo kmalu prišli skozi carino.

Simpozij »Trendi in razvoj v industriji krmil« se je odvijal v turističnem naselju Astir palace, 25 km izven Aten. Naselje je opremljeno z najsodobnejšimi sredstvi za turizem. Tu se nahajajo

igrišča za tenis, namizni tenis in golf, na razpolago so bili tudi surfanje, vožnja s čolni in drugi vodni športi. Seveda so bile cene prilagojene zahodnemu standardu, tako da sem imel le malo možnosti za uporabo teh luksuznih dobrin.

Zbralo se nas je preko sto. Udeleženci simpozija so bili nutricionisti, razvojniki in managerji iz zahodne Evrope in severne Afrike.

Predavali so priznani profesorji s fakultet iz ZDA, Francije, Anglije in Belgije. Predavanja so bila opremljena z najsodobnejšimi pripomočki (diapozitivi, grafaskopi) in tudi simultana prevajanja iz angleškega v francoski, španski in italijanski jezik.

Teme na simpoziju:

- Vmesne odvisnosti amino kislin in perutninski standardi
- Kako priti do pravih vrednosti v naših surovinah
- Sodobna spoznanja o metabolismu methionina
- Encimska proba — bodočnost analize prebavljivosti amino kislin

— Izkoriščenost energije in surovine za perutnino

— Uporaba masti v prehrani

— Hrana, hormoni in rast — katera razmerja

— Novi trendi v prehrani brojlerskih staršev v letu 1990

— Pogled na sojo

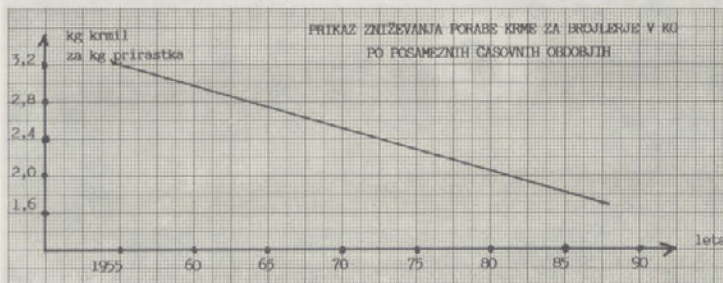
— Trendi trga in vpliv na perutninsko meso v Evropi

— Trendi v vzreji živali in vloga Monsanto.

Zanimivo je bilo vprašanje, zakaj je bil organiziran simpozij.

Organiziran je bil

1. zaradi prehrane piščancev
2. zaradi tega, da so piščanci zadovoljni
3. zaradi tega, da so zadovoljni potrošniki
4. zaradi tega, da se farmerji veselijo, skratka, dobili smo se zaradi tega, kako narediti, da piščanci najmanj pojedjo, najboljše prirastejo in da so s tem najcenejši. Kako je razvoj priprave krmil zmanjšal konverzijo pri piščancih v posameznem časovnem obdobju.

Del pokrajine s hotelom v katerem je bil seminar

Seveda pa brojler ne raste čez svojo genetsko možnost, tudi če zelo dvignemo protelne (27 % SP) in energijo. Rast je kompleksen fenomen, na katerega vpliva veliko faktorjev. Faktorji so genetika, hrana, temperatura, ambient, itd.

Poleg predavanj pa je bil najvažnejši stik s strokovnjaki, ki delajo v enakih tovarnah in se ukvarjajo z enakimi problemi. Pogovarjal sem se z nekaterimi udeleženci seminarja in si tako izmenjal izkušnje o raznih surovinah, ki se uporabljajo v mešalnicah. V teh osebnih kontaktih ni bilo videti, da smo po znanju na področju perutninske krme za zahodno. Na ta način se lahko razreši in pojasni marsikateri problem.

Trendi razvoja priprave krme v zahodni Evropi, gredo k velikim mešalnicam. Tako je bilo leta 1972 v Evropi okrog 10.000 tovarn krmil, v katerih je delalo preko 150.000 ljudi. Danes je v Evropi še 5.000 tovarn z okrog 80.000 zaposlenimi. 2000 največjih tovarn naredi 80 % vseh krmil. Značilen je tudi prehod k

(Nadaljevanje na 2. strani)

Darovana kri rešuje življenja

Je kaj lepšega, kot človeku ohraniti življenje. Iz dneva v dan je več nesreč in bolezni, ki ogrožajo človeku življenje. Velikokrat pa lahko življenje reši darovana kri zdravega človeka. Tokrat ni namen govoriti o zgodovini krvodajalstva, marveč se seznaniti s to humano dejavnostjo, v Ptuj in še zlasti o aktivnosti krvodajalcev v Perutnini. O tem je tekel razgovor z vodjo transfuzijskega oddelka ptujske bolnišnice dr. Jožico Vrečko, specialistko transfuziologinjo.

Datum prvega transfuzijskega posega v ptujski bolnišnici bi najbrž težko našli. Začetek krvodajalstva je bil v sklopu kirurškega oddelka. V sklopu kirurškega oddelka je organizirano začel delovati krvodajalski oddelak, ki ga je vodil kirurg dr. Milutin Vouk leta 1956. Rdeči križ Lovrenc na Dravskem polju pa je že isto leto organiziral prvo krvodajalsko akcijo. Leta 1957 je bila organizirana transfuzijska postaja, 1958. leta pa samostojni transfuzijski oddelak, ki ga od takrat dalje vodi dr. Vrečkova.

D. Vrečkova, prosim, če na kratko opišete razvoj krvodajalstva v času, ko vi vodite transfuzijski oddelak?

Ko sem prevzela vodenje tega oddelka je bilo okoli 700 bolj ali manj rednih krvodajalcev. Številno krvodajalcev je nenehno raslo in v letu 1988 beležimo 4218 odvzemov. Pri tem je treba upo-

štetati, da je krvodajalcev nekaj manj, kajti nekateri darujejo svojo tekočino življenja večkrat letno, so pa tudi taki, ki prihajajo z več letnimi presledki.

Delavci Perutnine so v začetku vključevali v akcijo drugih organizacij, kot samostojno skupino pa jih vodimo od leta 1981 dalje. Do leta 1982 je število

močno raslo in takoj naslednje leto spet upadlo. Dve leti je število odvzemov spet naraščalo, od takrat dalje pa nenehno upada. Ob tem pa je potrebno poudariti, da to ni povsem popoln podatek, ker nekateri sodelujejo v organizacijah Rdečega križa v krajevnih skupnostih.

Hvaležni smo vsem, vendar nas rahlo skrbi več kot tri letno upadanje, čeprav je potrebno povedati, da so se delavci Perutnine vedno odzvali klicu, kadar smo bili v stiski za katero od krvnih skupin. Zavedamo se, da zaradi krvodajalski akcij ne sme trpeti proizvodni proces, ker pa so odvzemi vsak torek in četrtek, bi se verjetno dalo organizirati številnejše skupine, še toliko bolj ker smo se v transfuzijskem oddelku vedno pripravljani prilagoditi možnostim organiziranih krvodajalcev.

Kolikšne skupine naj bi bile najprimernejše?

Najuspešnejše so skupine po 35 darovalcev. Skupino pa je možno dopolnjevati z drugimi organizacijami, če se približno ve kolikšen bo odziv. Sicer pa se primeri, da jih pride le 5, drugič pa tudi prek 50. Morebiti bi z malo več koordinacije ta problem lahko odpravili.

Morebiti vpliva na upad števila krvodajalcev bojazen pred morebitnimi okužbami, zlasti AIDS. Je to možno?

Nikakor ne. Ves material, ki ga uporabljamo pri odvzemu krvi je namenjen za enkratno upo-

rabo. Krvodajalec se torej v nobenem primeru ne more okužiti, med odvzемом krvi. Ves uporabljen material se pod nadzorstvom strokovne službe sežge v krematoriju. Sreča, da ga imamo, čeprav ima malo zmogljivost, vendar za take potrebe dovoljšno.

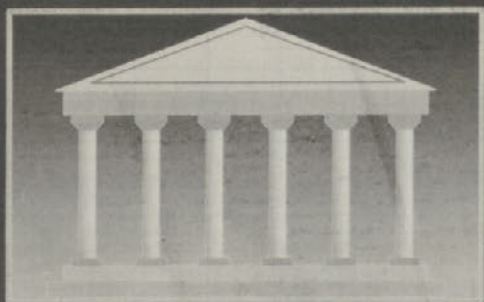
Imajo pa krvodajalci določeno prednost pri odkrivanju morebitne okužbe. Kri slehernega darovalca se strokovno pregleda, da bi ne bila okužena s klicami, ki preko krvi prenašajo okužbe, zlasti ANDS, sifilis in zlatenico. Če bi preiskava bila pri kom pozitivna, bi darovalčevo kri pregledali še 3 neodvisni strokovni laboratoriji, ki bi ovrgli ali potrdili sum.

In če bi prišlo do takega primera, obvestite prizadetega?

Za svoje morebitno bolezensko stanje mora izvedeti sleherna prizadeta oseba, še zlasti, če je nosilka tako nevarne nalezljive bolezni, kot je AIDS. Seveda pa mora ostati zavarovana osebnost prizadetega. Bolnika bi v takem primeru poklicali na razgovor in bi ga osebno vodja oddelka seznanil s stanjem v katerem se je znašel ter ga poučil, kako ravnati v izogib širjenja bolezni.

Nekateri darovalci so odklonjeni. Je to znak, da so bolni?

To nikakor ni znak, da je kdo bolan za katero od naštetih bolezni, saj se to ugotovi s kasnejšo podrobno strokovno analizo.

**SYMPOSIUM
"TRENDS AND DEVELOPMENTS IN THE FEED INDUSTRY"
ATHENS
April 18 - April 21, 1989**

Simbol srečanja

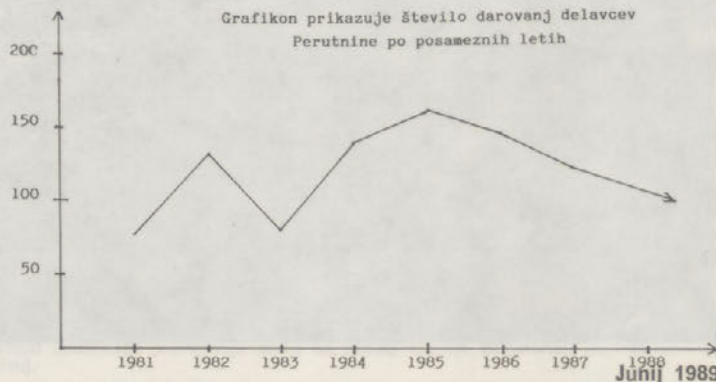
(Nadaljevanje s 1. strani) specializaciji tovarn. Tako delajo na enem mestu samo krmila za brojlerje, na drugem za nesnice, na tretjem za goveda, na četrtem za svinje itd. To pa predvsem, zaradi specializacije krmil in koncentracije znanja in dela na enem kraju. Običajno se tudi premiksi (vitaminski mineralni dodatki) za krmila kupujejo pri velikih proizvajalcih.

Izkušnje in stiki mi bodo precej pomagali pri nadaljnjem delu.

Na ekskurziji po Atenah se je videlo, da so Atene turistično eno najzanimivejših mest z veliko tradicijo. Atene imajo okrog 4 milijone prebivalcev, tako da skoraj četrtina Grkov živi v njihovem glavnem mestu. Življenje je tako, kot je v vseh velike mestih, promet je zelo gost. Presečna množica motornih koles. Ta samo švigajo med avtomobili in avtobusi. Izreden vtis je naredila Akropolis s Partenonom. Tu smo srečali ljudi vseh narodnosti in barv kože z vsega sveta.

Slišalo se je od angleškega, francoskega, nemškega, španskega, japonskega do grškega in še drugih jezikov. Spomeniki so veličastni in dobro nadzorovani in vzdrževani. Seveda pa iz tega znajo delati biznis in praktično nič ni zastoj. Vsak vstop in ogled je potrebno plačati. Cene so na višini EGS in na vsakem koraku se opaža vpliv držav EGS. Tudi pri ljudeh se to opaža. Videti je, da so v stalnem gibanju, vedno nekaj delajo, kupujejo in prodajajo. Trgovine so dobro zalozene z vsemi izdelki, tudi z luksuznimi svetovno znanih proizvajalcev. To je seveda samo bežen vtis, zdi pa se mi, da gredo Grki z veliki koraki naprej, seveda tudi s precejšnjo pomočjo EGS. Precej je tudi takih stvari, ki bi jih lahko tudi sami naredili in popravili. Povsod pa se vidi pravi profesionalni odnos do stvari in se temu tudi zelo posvečajo. Človek dobi vtis, da je v Grčiji bolj pristna zahodna Evropa kot pa Balkan.

Vladimir Strelec

Ciklus strokovnih predavanj o marketingu

V mesecu aprilu 1989, smo se z Ekonomsko poslovno fakulteto (EPF) iz Maribora, dogovorili za način sodelovanja na izobraževalnem področju. Izbrana je obsejstransko sprejemljiva varianta:

organiziranje in izvedba ciklusa strokovnih predavanj o marketingu, ki bodo potekala vsako soboto do konca leta, z izvetjem julija in avgusta. K tej odločitvi je prispevala tudi nova marketinška orientacija našega prihodnjega razvoja, ki smo jo zastavili z reorganiziranjem v podjetje.

Izbira udeležencev — od Poslovodnega odbora, direktorjev PE in sektorjev do vodstvenih ter strokovnih delavcev Komercialnega sektorja — ni bila ključna, kajti ta sestav, obogaten z novimi znanji, je prvi odgovoren (nosilec) za še izrazitejšo nastopanje na domačem oz. tujem trgu.

Do sedaj smo organizirali dvoje vsebin iz omenjenega ciklusa:

6. maja je dekan EPF prof. dr. Dušan RADONJIČ predaval temo »MARKETING V SODOBNI POSLOVNI EKONOMIJI«, 3. junija pa prof. dr. Franc LORBEK temo »KOMUNICIRANJE V MARKETINGU«.

Na prvem predavanju smo se seznanili z bistvenimi značilnostmi sodobnega razvoja marketinga (kot npr. sistemsko razmišljanje, informatika, inovacijska kultura, raziskava tržišča, politika in razvoj izdelkov, distribucija, komuniciranje, struktura market. informacijskega sistema, teamsko delo, kadri in izobraže-

avljanju

Med predavanjem profesorja dr. Dušana Radonjiča

vanje, postavljanje ciljev, predvidevanje, strateški nastop na tržišču); v drugem pa z enim njegovih segmentov — komuniciranjem (moderne principi managementa, proces izmenjave mnenj, vzajemni interes, zasnova družbenega marketinga, ekonomska propaganda, pospeševanje prodaje, osebna prodaja, odnosi oz. stiki z javnostjo, organiziranje oddelka za komuniciranje).

Oba predavatelja sta po izva-

janjih pozvala navzoče k razpravi — zvrstila so se vprašanja, pogledi, mnenja pa tudi primerjave z realnim dogajanjem in prakso.

Prva ocena o koristnosti takšnega sodelovanja med EPF in PP, je pozitivna in potrdila naša pričakovanja — saj je to priložnost, kjer nam vrhunski specialisti posredujejo najnovejša dognanja in trende, kar na lastnem pragu.

J. TARBUK

Začetek lovne sezone

Priprava na letošnje lovno sezono divjačine smo začeli že ob koncu pretekle sezone. V času med sezonama oskrbujemo lovske družine s kameno soljo, zaščitnimi sredstvi proti objedanju nasadov, z materialom za pošiljanje divjačine ter drugimi reprodukcijskimi materiali.

Po končanem obisku lovskih družin pričakujemo ugodnejši kvalitetni in količinski odkup meda divjačine. Ugodna zima je imela ugoden vpliv na razvoj in rast vseh vrst divjadi. Ker pa se tudi že odraža v višjih poprečnih težah srnjakov. V času od 16. do 31. maja znaša poprečna teža 15,9 kg.

Odkupne cene določamo sproti z rastom tečaja DEM. Cene na zahodnem trgu so v rahlem zaoznanju za že doseženimi cenami. Srnjad je najdražja.

Trenutno smo v pripravi realizacije pogodbe z MERCATORJEM DO MT Ljubljana. Pogodba predvideva izkoževanje in razsek ter pakiranje meda divjih prašičev, jelenov in srnjadi.

Od dodelave pričakujemo veliko saj bomo začeli izkoriščati del predelave ter imeli možnost izbiranja med dosežanim načinom dela ter izkoževanjem, razsekom in pakiranjem. Pomeni, da se bomo lažje prilagajali nihanjem cen na zunanjem trgu ter nudili širšo paleto storitev in artiklov.

Mirko Bauman

Odklonjeni pa so vsi darovalci, če so: slabokravni, tisti ki imajo nenormalen krvni pritisk, ki se slabo počutijo iz kakršnegakoli razloga, in imajo povišano sedimentacijo, na odvzem pa vpliva tudi psihično stanje darovalca. Odklonjeni so še vsi, ki imajo telesno težo nižjo od 50 kg in, ki so starejši od 65 let ter tisti, ki pridejo na ponovni odvzem v prekratnem razmaku. Normalen časovni razmak je za moške 3 mesece, za ženske pa 4 mesece.

Vsak, ki je odklonjen je o tem posebno obveščen, vodja oddelka pa mu svetuje, kako odpraviti težave.

Kakšni so negativni efekti, ki vplivajo na zdravje krvodajalcev?

Ni-so znani negativni efekti, ki bi vplivali na zdravje krvodajalcev če potekajo postopki pod strogim nadzorstvom. Zato pa je v našem oddelku zanesljivo poskrbljeno. Res pa je, da včasih nekateri pričakujejo, da bodo recimo debelušni shujšali ali, da bo osebam z visokim pritiskom le-ta upadel. Tega seveda ne kaže pričakovati.

Kakšni bi po vašem mnenju bili idealni krvodajalci?

O idealih je težko govoriti, Vsekakor bi bilo idealno, če bi sleherni zdrav občan enkrat letno daroval kri. V tem primeru bi v zdravstvu upadel vsaj problem pomanjkanja te življenjske tekočine.

Idealno pa ste mi ponudili priložnost, da se prav iskreno zahvalim vsem krvodajalcem Perutnine za njihovo humano poslanstvo in izrazim upanje, da se bo krivulja na grafikonu števila odvzemov krvi spet začela dvigovati.

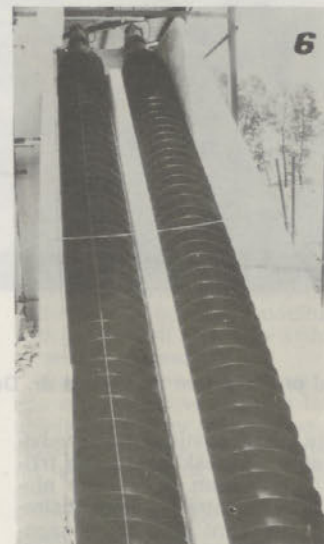
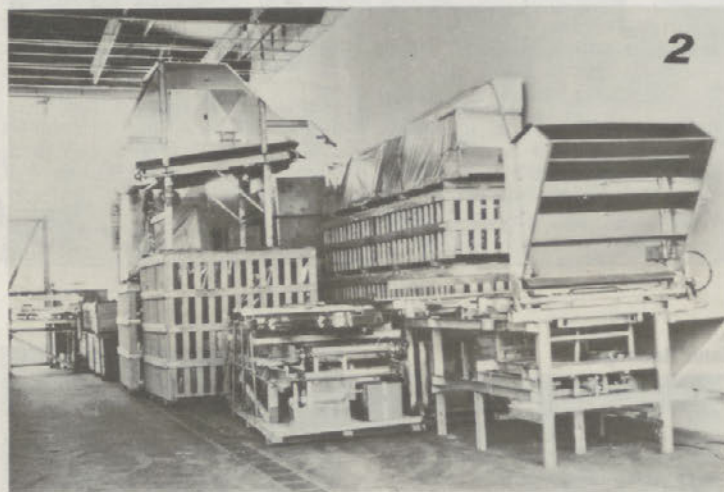
Bržkone bo strokovna razlaga dr. Vrečkove koristila vsem, ki boste to prebrali. Tisti, ki vas je morebiti mučil dvom in bojazen pred morebitno okužbo z novo nevarno boleznijo, ste dobili strokovno informacijo, da je bojazen odveč. Z zaupanjem torej pričakujemo, da se boste ponovno odzvali ob krvodajalskih akcijah in povabili še druge zdrave sodelavce. Upam, da bodo to prebrali tudi organizatorji krvodajalstva po proizvodnih enotah.

Podpirajmo humanost, kajti, kot so zapele vaške pevke iz Dornave: »po krvi smo bratje in sestre vsi... Vaših se kapljic poplačat' ne da, saj to je darilo zares iz srca...« Urednik

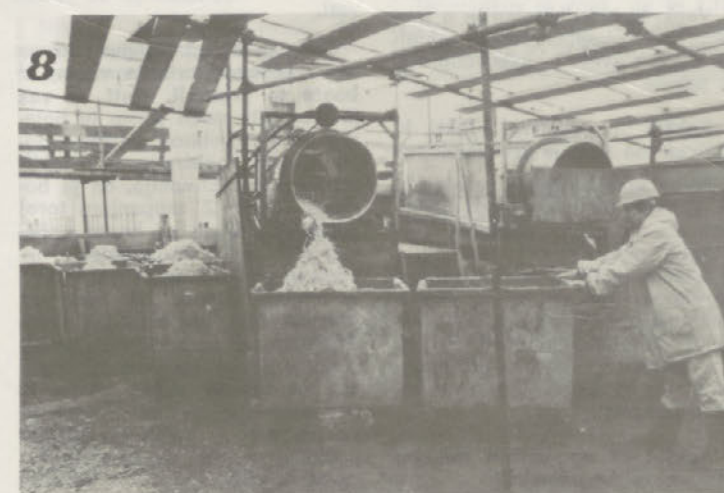
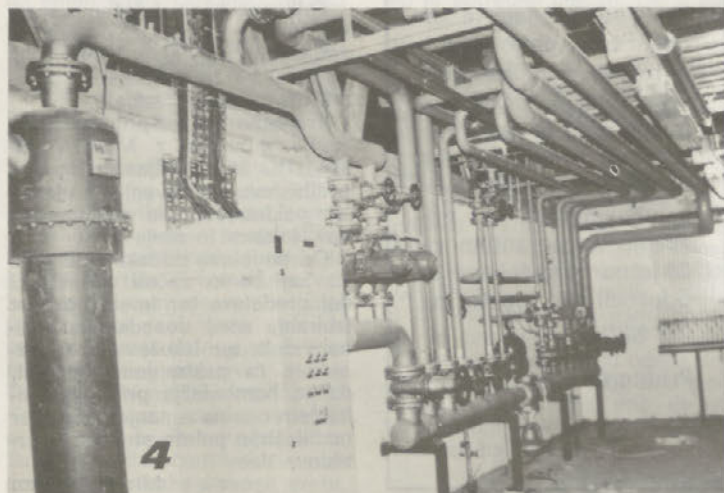
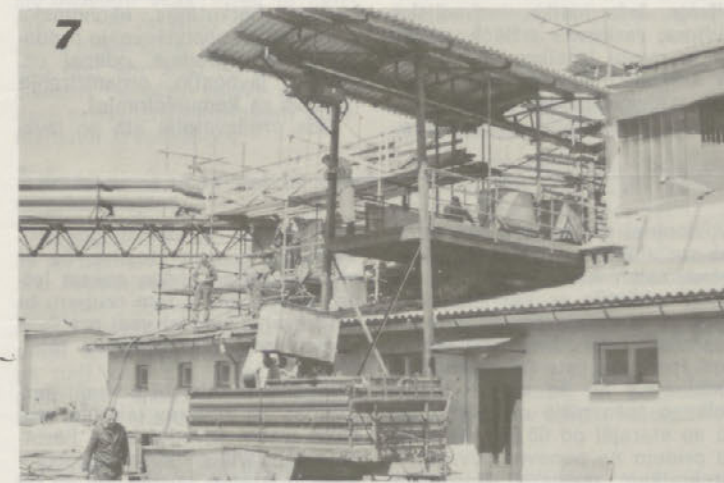
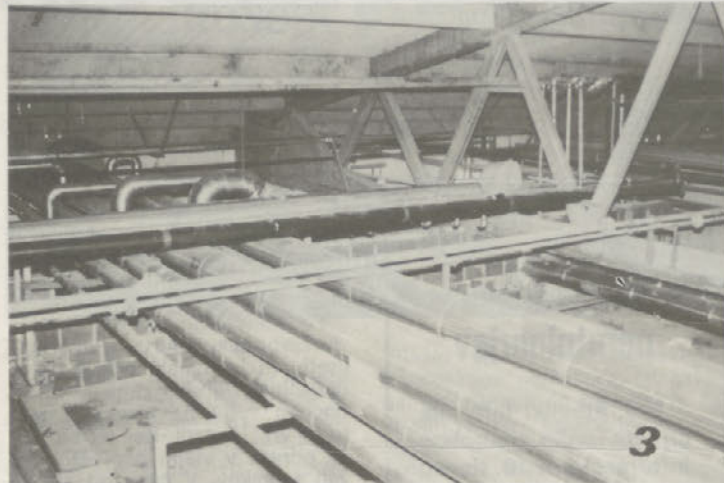
Še o dnevu perutninarjev

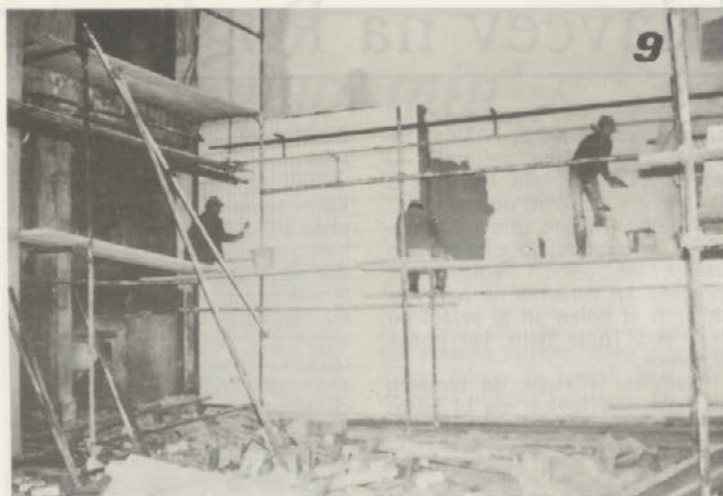
V 9. številki Informacij ste našli podrobne informacije o 18. dnevu perutninarjev, ki bo v soboto 24. junija. Tiskarski škrat pa nam je zagodel tako, da je v vabilu izpadla 4. točka dnevnega reda. 4. točka dnevnega reda je podelitev priznanj in nagrad najuspešnejšim delavcem v minulem letu ter priznanja kooperantom za 20-letno sodelovanje. Spoznali jih boste na prireditvi.

Pridite torej!

Perutninska klavnica v sliki

O poteku rekonstrukcije in modernizacije perutninske klavnice vas več ali manj sproti obveščamo, vendar se izgled tako hitro spreminja, da večkrat vidite fotografije, ki so že zastarele, čeravno so stare komaj štirinajst dni. Tokrat smo se zato odločili, da prikažemo presek stanja v sliki.

Gradbeno obrtniška dela na perutninski klavnici so praktično končana. Trenutno se izvajajo dela zunanje ureditve nečistega dela klavnice. (Čisti del je bil urejen že lani). Ureditev prikazuje slika št. 1. Intenzivno dovažajo opremo za klavnico. Montaža se bo začela v juliju. (Slika št. 2). Istočasno zaključujejo z montažo strojnih in elektroinštalacij. Slika št. 3 prikazuje detajl sistema inštalacij na podstrešju klavnice, št. 4 pa postajo za podsisteme ogrevanja nove klavnice.

Gradijo pa se tudi drugi objekti, ki bodo služili potrebam klavnice in predelave. Slika št. 5 prikazuje gradnjo nove čistilne naprave za čiščenje tehnološke odpadne vode iz klavnice in predelave. Slika št. 6 pa prikazuje polžne črpalke za prečrpavanje odpadne tehnološke vode iz kanalizacije klavnice v čistilno napravo.

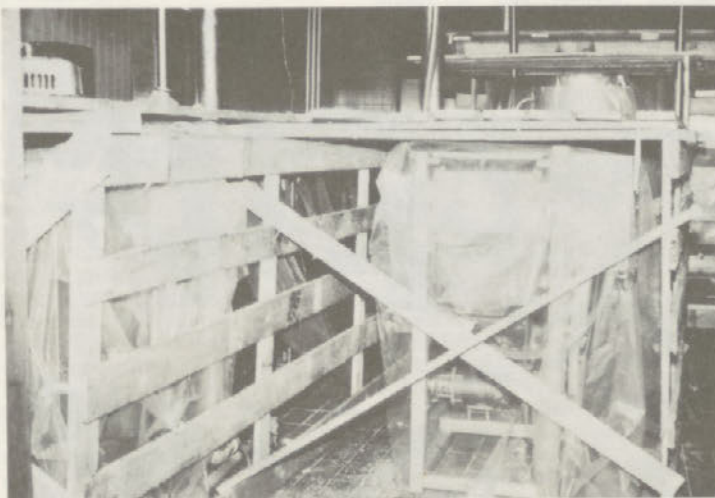
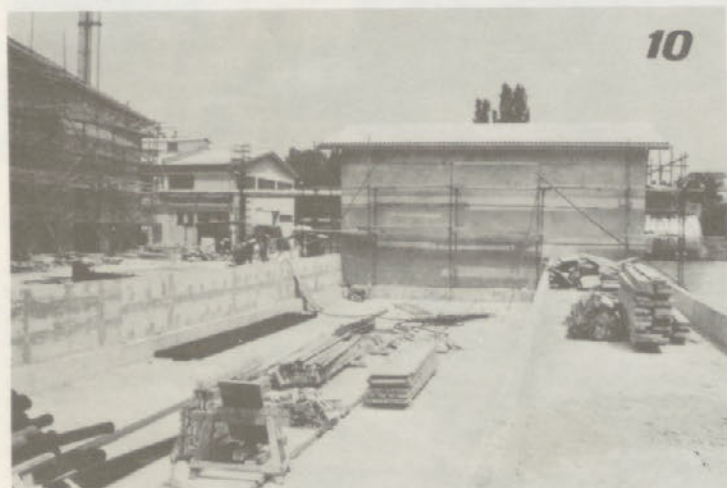
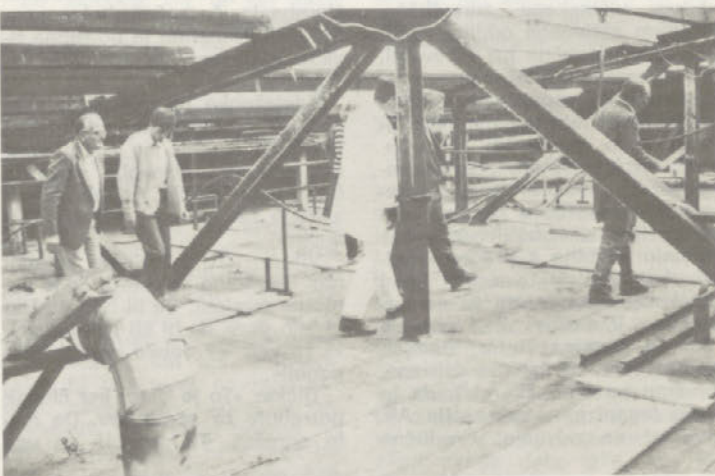
Širimo tudi kafilerijo, zaradi tega je bilo treba del obstoječe zgradbe nadvišati. Torej sneti streho, porušiti posamezne dele stavbe (slika št. 7), ponovno zgraditi nove stebre in zidove, ter vsesкупaj pokriti. Opravilo je bilo izredno zahtevno in težko, saj je proizvodnja morala nor-

malno teči, vse posege pa je zato bilo treba opraviti postopno po posameznih delih. Skoraj mesec dni so delavci kafilerije in gradbinci delali takorekoč pod milim nebom in prav v tem času ni manjkalo nalivov (slika št. 8), prikazuje delo pod polivinilasto streho. Slika št. 9 že prikazuje finalna dela v novem delu kafilerije. Rekli bi lahko, med starim in novim.

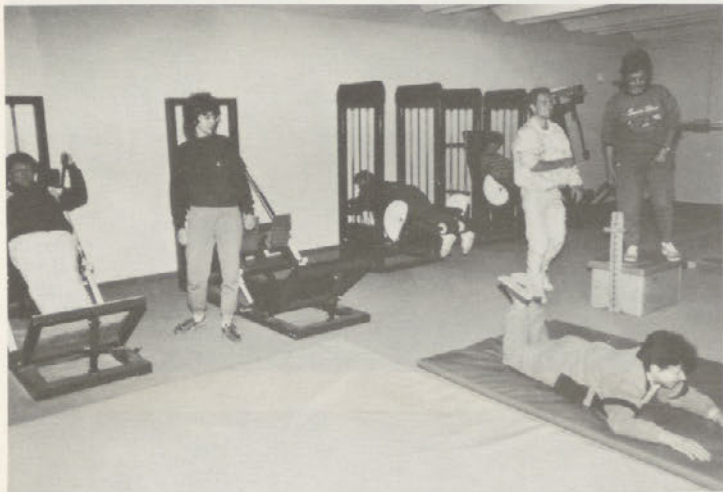
Veliko je bilo slabe volje zaradi neprijetnih vonjav iz kafilerije. Te bo odpravil bio filter. Slika št. 10 prikazuje ventilacijsko postajo s koriti za bio maso. Zrak iz kafilerije bodo ventilatorji prečrpavali v posebej za to prirejen cevni sistem, ki bo speljan skozi naravne materiale — takoimenovano bio maso, ki bo zrak očistila. Projektant zagotavlja v prihodnje čisti zrak.

Če govorimo o kompleksu mesne industrije, smo dolžni še informacijo o odpravi posledic požara, ki je 6. junija prizadel oddelek za POM program. Kot je iz slik razvidno, je streha pokrita. Vzeti so vzorci nosilne strešne konstrukcije, za preiskavo o stopnji poškodovanosti zaradi visokih temperatur med požarom. Podstrešje je očiščeno, električne in druge napeljave so sanirane do take stopnje, da vse funkcije v klavnici in predelavi tečejo. Stroji za POM program so očiščeni in ustrezno zavarovani pred morebitnimi poškodbami.

Še to. Posnetki so od ponedeljka, 19. junija, torej stari samo tri dni. Ste zadovoljni? L. C.

Četrta skupina naših delavcev na Rogli

Aktivnosti v športni dvorani

Na Rogli je že četrta skupina naših delavcev na medicinsko vodenem aktivnem oddihu. O tem, kaj pomeni in kako se izvaja ta aktivni oddih, smo pisali v 7. številki Informacij. Kako pa se delavci na Rogli počutijo, smo izvedeli od tistih, ki so tam bili. Obiskali smo tretjo skupino. To je bilo pet delavk s perutninske klavnice in predelave. V pogovoru je sodelovala še Tina Pintar, ki je v rekreacijskem centru na Rogli vodja organizirane rekreacije.

Rekreacijski center Rogla, v sklopu katerega imamo svojo počitniško hišico za pet oseb, ima status višinskega zdravilišča. Program aktivnega oddiha naših delavcev se začne pri zdravnici, ki slehernega udeleženca pregleda in mu da napotila za sodelovanje. Sledi test telesne vzdržljivosti, tako imenovani Kuperjev test. Pri hitrostnem premagovanju razdalje 2400 metrov, se udeleženci razvrstijo v skupine glede na fizično vzdržljivost, nakar začnejo skupine s programiranimi fizičnimi aktivnostmi pod strokovnim nadzorom in usmerjanjem. Vaditeljica sta zakonca Tina in Damjan Pintar, Damjan je istočasno šef športne dvorane, za Tino pa smo že rekli, da je vodja organizirane rekreacije. Aktivnosti se odvijajo v odlično

opremljenih športnih dvoranah centra in na prostem.

Z medicinsko vodenim oddihom so začeli po prvomajskih praznikih. V tem času so imeli številčno različne skupine. Kot zatrjuje vaditeljica, je lažje delati z manj številnimi skupinami, zato pa se v številnejših skupinah bolj razvije družabne življenje. »Nimamo namena, da bi z delavcev naredili športnike« pravi Pintarjeva. »Naš namen je človeka pripeljati s fizičnimi aktivnostmi do psihične sprostitve. Izmed vseh vaj, ki jih delamo pa vsak udeleženec najde kakšno, ki mu je všeč in jo bo nadaljeval doma. Narobe je, če rečeš, bolan sem in ležeš. Nenehno je potrebna fizična aktivnost« je zaključila vaditeljica.

Udeleženke, pogovarjal pa sem se tudi z nekaterimi udeleženci prejšnjih skupin, so o tej vrsti preventivne rekreacije govorile le v superlativih. Angela pravi: »Drugo ne morem reči kot kot super«.

Viktor: »To je primer, ko moram Perutnino pohvaliti. To je pametna zamisel. Če bi bilo možno bi bilo prav, da bi šli vsi delavci, ki že več let delajo pod težjimi pogoji«.

Tilčka: »To je tisto, kar človek potrebuje za sprostitve. Da malo sprežeš. Tu pozabiš na vse

tegobe vsakdanjika. Višina, čistejši zrak, tišina, prijatelji — sodelavci, to je tisto, kar nam je iz dneva v dan bolj potrebno«.

Štefan: »Takšen zdravniški pregled, ko ugotavljajo zdravstveno stanje na osnovi opazovanja, pregled, ko zdravnik ne rabi razmišljati si bolan ali si prišel po bolniško. To je tisto, kar potrebujemo«.

Hedvika: »Škoda, da nimamo vsaj še ene hišice, da bi lahko šlo več delavcev. Take oblike od-

diha bi bil potreben še marsikdo«.

Tudi potarnati niso pozabile, kako salamensko hudo je bilo prve tri dni, ko so začutile sleherni mišico. Tina pa je k temu dodala: »Vsaka aktivnost, ki je človek ni vajen, povzroči v začetku bolečino. Seveda pa so vse aktivnosti tudi zdravniško nadzorovane. Tu so tudi laboratorijske preiskave in drugi testi, kako se obnaša telo pri različnih aktivnostih in obremenitvah. L. C.

STROKOVNA USPOSOBLJENOST KADROV

Strokovna usposobljenost kadrov je nujno potrebna ob silnem razvoju industrijske proizvodnje perutninskega mesa. Pri oceni kvalitete posameznih trupov zaklane perutnine je močno prisoten faktor vizualnega izgleda oz. subjektivna ocena, zato je zelo pomembno, da je ocena strokovna.

Jugoslavjski inštitut za tehnologijo mesa iz Beograda je organiziral seminar za kontrolorje kvalitete trupov zaklane perutnine. Cilj tega seminarja je bil, da se klasifikacija trupov v posamezne razrede, to je razred A in ekstra A, razred B in razred C (samo za predelavo) izvaja v vseh perutninskih klavnicah v Jugoslaviji po enotni metodologiji. Osnovo razvrščanja posameznih trupov predpisuje Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o kakovosti mesa perutnine, ki je izšel lansko leto v Uradnem listu SFRJ.

Teoretični del predavanj se je za udeležence iz celotne Jugoslavije odvijal v Jugoslavanskem inštitutu za tehnologijo mesa v Beogradu. Na praktičnem delu seminarja so bili udeleženci razdeljeni v dve skupini. Udeleženci iz jugovzhodnih predelov Jugoslavije so se udeležili praktičnega dela seminarja v perutninski klavnici v Žitištu. Za ostale kontrolorje, to je iz severozahodnega predela Jugoslavije,

pa se je odvijal praktični del v perutninski klavnici Perutnine Ptuj.

Tukaj so tudi udeleženci seminarja 30. maja 1989 opravili teoretični in praktični del strokovnega izpita za kontrolorje trupov zaklane perutnine.

Se izjava člana strokovne komisije Budimirja Grubiča: »Zakonodajalec je že predvidel poenotenje standardizacije za vso Jugoslavijo. Inštitut za tehnologijo mesa je torej le udeležil določila zakonodajalca.

Seminar, ki so podprli vsi proizvajalci perutninskega mesa v Jugoslaviji, je v celoti uspel. Udeležilo se ga je 47 udeležencev z vseh koncev Jugoslavije, med temi pa je bila najmočnejše zastopana Perutnina Ptuj.

Tehnologji so opravili teoretični in praktični izpit pred komisijo, ki so jo sestavljali: dr. Petar Radetić, namestnik direktorja Jugoslavanskega inštituta za tehnologijo mesa, dr. Života Živković, iz Zavoda za standardizacijo, Ljubodrag Nedeljković, Budimir Grubić in Vojin Vranić. Po mnenju komisije so udeleženci pokazali veliko teoretičnega in praktičnega znanja, kot zatrjuje Grubić. Izrazil je prepričanje, da so usposobljeni, in da bodo klasifikacijo trupel piščancev dosledno izvajali v vsej Jugoslaviji ter, da bo zahteva zakonodajalca po enotni klasifikaciji na trgu v celoti uvedena.

Med praktičnim delom izpita pod vodstvom Budimirja GRUBIČA (drugi z desne)

In še posnetek za spomin

Maksu v spomin

Globoko nas je pretresla vest, da je za vedno prenehalo biti plemenito srce našega dolgoletnega sodelavca in iskrenega prijatelja Maksa Bohaka.

Ne moremo verjeti, da ga je kruta bolezen, ki ji medicinska znanost še vedno ni povsem kos, izrgala iz naše sredine prav zdaj, ko je bil še v polnem zamahu življenja.

V kolektiv Perutnine je prišel 5. maja 1969 leta že z dokaj bogatimi delovnimi izkušnjami in

se zaposlil kot poslovodja mesnice na Trgu svobode v Ptuju.

Poznali smo ga kot vestnega in vseskozi marljivega sodelavca. Vedno je bil pripravljen pomagati, kjer koli je bila njegova pomoč potrebna. Svojo službo je v Perutnini vseh 20 let opravljajal nadvse vestno. Skrbel je za dober odnos do strank, znal prislunhiti njihovim željam, in jim, če je le bilo mogoče, tudi ustreči. Tudi do svojih ožjih sodelavcev je našel vedno pravičen odnos. Bil jim je pripravljen pomagati in svoje bogate izkušnje prenašati nanje. Njegovo delo pa ni bilo samo v prodajalni, temveč je aktivno sodeloval tudi v organih upravljanja v podjetju in si prizadeval prispevati svoj delež k uspešnemu razvoju Perutnine. Aktivno je deloval tudi v sindikatu, kjer se je zavzemal za boljše delovne pogoje sodelavcev.

Dragi Maks, ko se Tvoji sodelavci žalostni v srcu poslavljamo od tebe, vemo, da tvoje delo ni bilo brezplošno, ampak je doprineslo svoj delež k razvoju Perutnine.

V srcih vseh, ki smo ga poznali, bo ostal zapisan v trajnem spominu.

SODELAVCI

da zavidamo sodelavcem uspehe, ki jih dosegajo v poklicu in v zasebnem življenju, ampak si po svojih močeh prizadevamo, da bi tudi mi dosegli tisto, kar si želimo.

NE IZMIKAJMO SE SKUPINSKIM SLAVJEM!

Vsaj od časa do časa nanese, da v pisarnah ali delavnicah slavimo kak dogodek: rojstni dan, prihod na delovno mesto, odhod v pokoj, novopečeno očetovstvo... Takrat nazdravimo s sodelavci, se pogovorimo tudi o neslužbenih zadevah, sprostim se in se poveselimo. Naj pijemo ob takšnih priložnostih kavo, vino ali sadni sok, paziti moramo, da ostane vse skupaj v mejah zmernosti. Skupnim praznovanjem se ne izmikamo, ker to kviri tovariške odnose. Zdi se, da se izogibamo sodelavcem in da nam njihova družba ne ugaja. Ni pa prav, če pretiravamo z veseljem. Tudi tisti, ki je prvi pri steklenici in se zabava tudi takrat, ko že vsi drugi sedejo spet k delu, ne ravna prav. Pol ure za veselje ob pomembnejšem osebnem dogodku, res ni prevelika izguba časa. Kdor pa preveč rad veseljači in pravzaprav samo išče izgovor, da bi se lahko izognil delu, v oči sodelavcev gotovo ne uživa pravega ugleda. Če ne vemo, kako bi ravnali, ravnajmo tako, kot večina sodelavcev. Vživimo se v okolje, v družbo, bodimo vedri in sproščeni, vendar brez pretiravanja.

O ŠEFIH

Že mogoče, da je šef tako sijajen človek, da zažarimo od veselja že takrat, ko ga srečamo. Običajno pa ni tako. Tudi šefi so samo ljudje z dobrimi in slabimi lastnostmi. Neprimereno je, če na tihem razmišljamo samo o slabih lastnostih svojega šefa, tedaj pa, ko govorimo z njim, smo prijazni in ustrezljivi kar se le da. Ne bodimo s šefom nič bolj prijazni, kot smo s sodelavci, pa bodo odnosi takšni, kot morajo biti. Vsak opravlja svoje delo, vsak si prizadeva po svojih močeh, tako vodilni delavec kot tudi začetnik. Zakaj bi bili torej navzgor prijazni, navzdol pa osorni in nedostopni? Tovarištvo gojimo na obeh ravneh. Naša prijaznost bo tem bolj cenjena in iskrena, čim bolj enakomerno jo bomo znali porazdeliti.

OBLEKA VPLIVA NA NAŠO SAMOZAVEST

Služba ni modna revija, na kateri bi dan za dnevom razkazovali vse, kar premore naša garderobna omara. Delovnega dne ne smemo spreminjati v tekmovanje, »katera je najlepša in najboljše oblečena«. Nikjer ni rečeno, da mora nova bluza ugajati prav vsem sodelavkam. Pomembno pa je, da ugaja nam: obleka, v kateri se dobro počutimo, nam vpliva samozavest. Če imamo občutek, da smo urejeni in da smo dovolj storili za svoj videz, smo boljše volje, odločnejši, pri delu uspešnejši. Kdor pa se počuti negotovega, je pogosto slabe vo-

lje, razdražljiv, neprijazen. Ne odmikajmo se od povprečja, prizadevamo pa si dvigniti povprečje.

POKAŽIMO RAZUMEVANJE ZA SODELAVČEVE SKRBI

So ljudje, ki tudi na delovnem mestu govorijo, kot bi jih navil, in so ljudje, ki mislijo, da sodi k njihovim delovnim obveznostim tudi stroga molčečnost. Ne odprejo ust, ne sodelujejo v nobenem zasebnem pomenku ob dopoldanskim kavi. Prepričani so, da se lahko z molčečnostjo izognejo spletkam in obrekovanju, ki kvarijo odnose marsikje, pozabljajo pa, da se s sodelavci ni mogoče pogovarjati le o strogih poslovnih zadevah. Sodelavec ni le delavec, ampak ima tudi svoje zasebno življenje, od zasebnega življenja sta pogosto odvisna njegova delovna zmoglost in njegovo razpoloženje. Ni mogoče, da ne bi med ljudmi, ki preživljajo skupaj ves delovni dan, nastajale razne napetosti, da se ne bi kdaj pa kdaj raznel tudi kak prepir. Vsi smo ljudje, prav radi kdaj kaj povemo ali kaj slišimo, tudi kakšne stvari, ki se nas ne tičejo. Ne moremo se izogniti osebno obarvanim pomenkom s sodelavci. Vsakega sodelavca poskušajmo razumeti in potrpeti znjnim, četudi nam ne ugaia. Nevljudno je, če nočemo poslušati, kadar nam pripoveduje o svojih skrbih ali težavah. Prav pa je, da potem molčimo o tem, kar nam je zaupal in da ne raznašamo čenč. Narobe ravnajo tisti, ki kažejo sodelavcem, da nekaj vedo in da tega nalašč nočejo povedati dalje — bahajo se z vlogo zaupnika. To pa seveda ne ustvarja prijetnih odnosov v delovnem kolektivu.

OSEBNI RAZGOVORI SO POTREBNI

Marsikaj se lahko dogovorimo po telefonu, vendar se nikakor ne ogibajmo vsem osebnim stikom s sodelavci. Kdor se zabarikadira za svojo pisalno mizo in pozabi, da živi v delovni skupnosti z ljudmi, ne z avtomati, je na zgrešeni poti. Sodelavci ga kmalu označijo za zaprtega, vzvišenega človeka, ki se noče zživeti v kolektiv. Takšen človek ostane ob strani dogajanja, z nikomer se ne zbliza, ne more opravljati skupinskega dela tako, kot bi bilo treba. Kadar se s kom pogovarjamo neposredno, zremo o stvari, ki nas zanima, mnogo več, kot če se pogovarjamo po telefonu. Koristno je, če od časa do časa zapustimo stol in pisalno mizo in stopimo do sodelavcev, katerih nasvet potrebujemo. Ne le, da se razgibamo, s tem, ko iščemo osebne stike, pripomoremo, da se razpoloženje na delovnem mestu sprošča, da postanejo odnosi tovariški in da teče delo bolj gladko. Seveda pa ne smemo motiti sodelavcev ob vsakem trenutku. Treba je imeti občutek, kdaj je čas za pominek in kdaj čas za delo. Kdor se ne zna zblizati s sodelavci, ni dober delavec, kdor pa pogosto išče priložnost za klepet in s tem moti druge pri delu, prav tako ni cenjen član kolektiva.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Prebrali smo drugod, velja pa tudi za nas

Za tovariške odnose se je treba potruditi

O naših medsebojnih odnosih velikokrat razmišljamo. Žal pa se niti mi sami, niti naši vodje ne zamisljajo ob resnici, da prijetni, tovariški odnosi zelo vplivajo na naše delovne uspehe. Če pa odnose zaostriamo, če tratimo čas z opravljanjem, s prepiranjem in z metanjem polen pod noge, to vpliva tudi na naše delo. Pa pogledajmo, kako bi lahko izboljšali te odnose. Stvari, o katerih želimo spregovoriti, so sicer le droben delček iz pestrega mozaika naših odnosov, toda včasih so tudi malenkosti pomembne.

ZGLEDI »VLEČEJO«

Saj veste, kako zelo radi se zjutraj zberemo pri kavici. Kuhanje kave sicer ni zamudno opravilo, vendar se ga večina le otepa. Marsikdo viha nos, češ kaj bi jaz pomival skodelice za svojimi sodelavci, pomembnejšega dela imam če zglavo. Tako potem kuha kavo ena in ista sodelavka, potem še pospravi in pomije skodelice, zalije rože in gre nemara tudi po malico. Prav bi bilo, da bi se pri teh drobnih opravilih sodelavci izmenjali. Namesto, da se vprašamo: »Zakaj naj bi to storil ravno jaz?« se raje vprašajmo: »In zakaj tega ne bi storil jaz?« Potem bo vse laže in odnosi med sodelavci bodo bolj sproščeni, bolj tovariški. Tudi vodja lahko kdaj skuha kavico. Če se ne brani dela, ki je marsikomu odveč, daje dober zgled in pripomore, da postanejo tudi drugi sodelavci ustrezljivi in pripravljeni poprijeti za delo, ki ni njihova izrecna dolžnost. Seveda pa naj vse ostane v pravih mejah.

TUDI POHVALA JE POTREBNA

Odkritosrčnost je najboljša orožje proti spletkam in obrekovanju, ki ga je tudi med nami kar precej. Kadar se nam zdi kako delo dobro opravljeno, stopimo k sodelavcu in mu izrečemo svoje priznanje. Tudi kadar se nam zdi kaka stvar vredna kritike, ne molčimo in se ne pritožujemo samo takrat, ko nas krivec ne sliši. Jasno in glasno, toda brez pretiravanja povejmo kar nam ni všeč. Vedno se pogovorimo neposredno s sodelavcem, ki se ga zadeva tiče, ne pa da razpravljamo o odnosih s sodelavci, ki se nam zdijo bolj simpatični; temu namreč že lahko rečemo obrekovanje.

Kadar nas kakšna stvar hudo razjezi in bi si radi dali duška, zavrtimo telefonsko številko 95 in povejmo ženskemu glasu, ki napoveduje točen čas, vse, kar nam teži srce.

Kaj pa zavist? Če le moremo, jo premagujmo; če pa to ne gre jo vsaj skrivajmo. Ne pokažimo,

Pomlad je prebudila upokoјence

Pomlad zelena je že prišla v deželo. Vse se je veseli. Veseli smo je tudi mi, saj nam prinaša več topline in srčnosti, kar nam je še zlasti potrebno v tretji življenjski dobi.

Naša, že kar tradicionalna srečanja so še posebej prikladna, da se na njih skupaj malo razvedrimo in poveselimo ter vsaj za kratek čas pozabimo na vsakodnevne tegobe, ki nas spremlja-

jo v naših letih.

Tokrat, 10. maja, smo imeli družabno srečanje med krošnjami zelenega lovskega gaja pri lovskem domu LD Boris Kidrič na Zgornji Hajdini. Pripravili in izvedli smo pester razvedrilni program, kot je to že v navadi. Izostal je samo ogled Mitreja, kar je velika škoda, saj je bilo dosti takih, tudi bližnjih iz Hajdine, ki še ga niso videli.

Mnogo poučnega in koristnega so nam povedali povabljeni gosti: Franc Zupanič, Maks Kampl, in upokoјeni upravitelj šole Ivan Pučko. Vsem se za njihova izvajanja prav pristoјno zahvaljujemo.

To je bilo naše prvo srečanje v letošnjem letu in je po moji oceni odlično uspelo, zato si takih ali pa tudi boljših še želimo.

Stanko JAUŠOVEC

Upokoјenci se še spominjajo, včasih popularne igre HULA-HOP

(Nadaljevanje s 7. strani)

KAJ OVIRA SLOŽNOST?

Nekateri sodelavci so nam bolj pri srcu, bolj se razumemo z njimi, drugi nam niso všeč, pravzaprav bi nam bilo življenje najprijetnejše, če se ne bi dan za dnevno srečevali s temi, nam neprijetnimi ljudmi. Toda osebnih nagnenj na delovnem mestu ne smemo kazati javno. Ozračje v kolektivu je napeto, če se sodelavci družijo v skupino, če skupine nasprotujejo druga drugi, če so sodelavci sovražni, namesto da bi bili tovariški. Običajno se kaže strpnost med sodelavci v ne prestrogi, vendar zelo opazni obliki. Nasprotniki se izogibajo drug drugega, prenašajo govornice, ki naj bi onemogočile drugega, ustvarjajo napetost v ozračju. Poskusimo se izogniti takšnemu zgrešenemu ravnanju. Bodimo z vsemi enako prijazni. Ne zaostrujmo odnosov, ne kažimo svojih simpatij in antipatij. Pomagajmo tistemu, ki potrebuje našo pomoč, svetujmo tistemu, ki bi rad naš nasvet. Ravnajmo tako, kot si želimo, da bi drugi ravnali z nami, pa bodo delovni dnevi prijetnejši in odnosi v kolektivu takšni, kot je za vse najboljše.

Spoznavni dan sedmošolcev

V višjih razredih osnovnih šol učenci že razmišljajo o bodočih poklicih, kaže pa se tudi potreba po praktičnem seznanjanju o proizvodnem delu v podjetjih. To je razlog, da za višje razrede organizirajo spoznavne dneve, to je obisk v delovnih organizacijah. V OŠ Tone Žnidarič so se odločili, da sedmi razredi obiščejo Perutnino. Obiskovalci so si ogledali proizvodni proces v tovarni krmil in v perutninski klavnici, ogledali pa so si še novi del klavnice, kjer bodo pogoji dela bistveno ugodnejši.

ZAHVALA

V neizmerni bolečini, ob smrti moža in očeta

MAKSA BOHAKA

se iskreno zahvaljujeva vsem, ki ste nama v teh težkih trenutkih stali ob strani. Sindikalni organizaciji za cvetje in kolektivu Titov trg. Izredna zahvala Rajku Pignaru za njegovo pomoč in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žena Jožica
in hčerka Suzana

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame Katarine Lesjak se iskreno zahvaljujeva sodelavcem PP PE Tiskarna IO OOOŠ za darovani venec, izrečeno sožalje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Sodelavcem pa za darovano pomoč.

Hčerki Katica in Frančka
ter sin Franc

6. športno srečanje perutninarjev Slovenije

Kljub zagrizenemu branjenju je na koncu žoga le zadela v polno.

Za nami je 6. športno srečanje slovenskih perutninarjev, pred nami je 15. srečanje s Koko in Podravko, katerega organizator smo. Srečanje delavcev športnikov sorodnih podjetij pravimo in pišemo. Pa se sprašujem, če so to res srečanja delavcev, ali so se srečanja sprevrgla v pehanje za pokali, s katerimi bi se ponašali? Se, mar gremo tistega športa, v katerem ni pomemben način, temveč samo cilj, osvojiti svetlikajoči kovinski predmet?

»Pomembno je sodelovati, ne zmagati« se radi oklepamo resnično športnega reka, kadar nam gre slabo, in iščemo vse mogoče izgovore, kaj vse je vplivalo na slab rezultat. Toda, če nam uspe zmagati, pozabimo na druge in hodimo kot petelini. Je to tisto, čemur pravimo športno srečanje? Včasih na srečanjih res ni bilo pomembno, kdo je zmagovalc. Enako prisrčno smo zaploskali prvemu kot poslednjemu. In se precej pogovarjali o uspehih in težavah sorodnega kolektiva. Sedaj pa naletiš na tekmovalca, ki o dejavnosti podjetja nima pojma. Lahko pa se pogovarja o kovinarstvu ali čem drugem.

Lansko leto, ko je srečanje organiziral Perutninski kombinat Pivka, sem zapisal: Sprejem ekip

je bil tako prisrčen in lepo organiziran, da nam bo prihodnje leto, ko smo organizatorji Ptujčan, najbrž kar nerodno.« Če nam ob sprejemu gostov in na zaključku srečanja ni bilo treba biti nerodno pa nam je lahko bilo pri tekmovalnem delu. Kegljači niso mogli tekmovali v Ptuj, ker sta le dve stezi in bi se tekmovaljeve preveč zavleklo. Zmanjšati števila lučajev pa na tekmovalju na »tako visoki ravni« ni bilo možno. Zato so se kegljači (zaradi srečanja) odpeljali v Trakoščan, kjer je kegljišče bilo tudi pokvarjeno in so si ga tekmovalci uspeli sami popraviti. V Srednješolskem centru, kjer so tekmovali odbojkarji, so se tekmovalci po hodnikih spraševali, kdaj kdo s kom igra. Pa ne, da ne bi bili seznanjeni. Najbrž so pozabili. Ali pa je vodja tekmovalja preveč skrbel za »svojo« ekipo. Spraševali so se tudi, kako je mogoče, da je nekdo, ki je bil pred letom popolnoma nepripravljen, postal nepremagljivi odličnik. Koliko truda je bilo treba vložiti za to, so spraševali. Tega ne vem, mogoče pa ve kdo drugi.

Kakorkoli že, zmagali smo. In osvojili prehodni pokal. Menda celo v trajno last, ker smo v šestih letih že trikrat zmagali.

V športne stvari se sicer pre-

več ne spoznam, vendar kolikor je meni znano je treba prehodni pokal osvojiti ustrezno število srečanj zapovrstjo, lani pa ga je osvojila Pivka. Toda, če je zagotovil kvalificirani športni rekreator, da nam pokal pripada v trajno last, bo že tako prav. S tem pa se niso strinjali drugi športniki, ker so izjavo z negotovanjem izžvižgali. Kdo ima prav, naj se pomenijo športni organizatorji.

Torej, Perutnina Ptuj je zmagala, drugo mesto so osvojili športniki Perutninskega kombinata Pivka, tretje Jata Zalog, naj-

slabše pa je tokrat šlo tekmovalcem ABC Pomurke. Posamičnih uvrstitev nisem uspel dobiti.

Če bo naslednje leto šlo slabo nam, bom kriv jaz, zaradi čudnega pisanja. Sicer pa, »Konec dober, vse dobro«, tako je bilo tudi tokrat. Delavci naše kuhinje so nam postregli z dobrotami, muzikanti ansambla Tornado pa so s prijetno glasbo poskrbeli, da je konec res bil dober. Zato so se tekmovalci razšli pozno ponoči prijateljsko, kot pravi športniki.

Pa nasvidenje čez leto dni!

L. C.

Iz našega kurnika

OKREPLJENI DO CILJA

- Veš, da smo si prvo mesto v športnih igrah priborili prav s pomočjo izposojenega tekmovalca, ki si ga je izposodil ex predsednik komisije za šport?
- Zakaj pa ne, saj je Crvena zvezda postala evropski klubski prvak v atletiki tudi z izposojenim tekmovalcem iz Zrenjanina.

